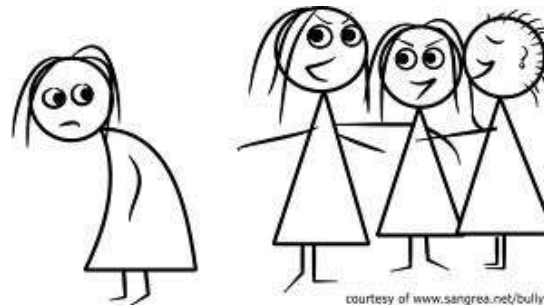

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Ο σχολικός εκφοβισμός (*bullying*) είναι ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας, που εμφανίζεται σε πολλές χώρες του κόσμου. Ο σχολικός εκφοβισμός αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομηλίκων παιδιών με στόχο να προκληθεί πόνος ή αναστάτωση. Εμφανίζεται με τη μορφή του λεκτικού εκφοβισμού (κοροϊδία, διακρίσεις, σεξουαλικά σχόλια), του κοινωνικού εκφοβισμού (διάδοση φημών, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, απομόνωση από την ομάδα), του σωματικού εκφοβισμού (χτυπήματα, σπρωξίματα, κλωτσιές), του ηλεκτρονικού εκφοβισμού (εκβιασμός μέσω Διαδικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο).

Συνέπειες Σχολικού Εκφοβισμού

Στο σχολικό εκφοβισμό μπορείς να διακρίνεις πολλές συνέπειες :

- Σωματικές
- Πνευματικές
- Κοινωνικές
- Ψυχολογικές

Ψυχολογικές συνέπειες

Οι ψυχολογικές συνέπειες αφορούν κυρίως τους θύτες. Βρίσκονται συνεχώς σε ετοιμότητα και σε κατάσταση άμυνας. Έπειτα ο φόβος, η αγωνία, η νευρικότητα και η ευερεθιστότητα κυριαρχούν στη ψυχή τους. Μία ακόμη σημαντική επίπτωση είναι ότι τα θύματα εκτονώνουν την ένταση τους στο σπίτι και έτσι εμφανίζονται τα σημάδια μελαγχολίας, κατάθλιψης και στην χειρότερη περίπτωση αποκτούν τάσεις αυτοκτονίας.

Σωματικές Συνέπειες

Τα σημάδια είναι εμφανέστατα στα θύματα. Πρώτα απ' όλα, οι εμφανείς γρατζουνιές και μώλωπες. Έπειτα οι πονοκέφαλοι, οι στομαχόπονοι, οι εφιάλτες, η απώλεια όρεξης ή ακόμη και η βουλιμία και το άγχος. Τέλος τα θύματα αποκτούν πιο αδύναμο ανοσοποιητικό και κακό έλεγχο της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων.

Πνευματικές και Κοινωνικές Συνέπειες

Αρχικά οι πνευματικές συνέπειες είναι εξίσου σημαντικές, διότι τα θύματα έχουν δυσκολίες με τη μνήμη και τη μάθησή τους. Δεν είναι επικοινωνιακοί, φοβούνται το χλευασμό, έχουν συχνές απουσίες και μειωμένη σχολική επίδοση. Τέλος όσον αφορά τις κοινωνικές συνέπειες είναι το ότι προσκολλούνται σε δημοφιλή παιδιά και δυσκολεύονται να δημιουργήσουν πραγματικούς φίλους.

ΘΥΤΗΣ

μάγκας
τσαμπουκάς
αθάνι
προκλητικός
νταής

ΘΥΜΑ

χοντρός
φυτό
κοντός
σπασίκλας
άσχημος

Με λέξεις που πονάνε δεν παίζουμε.
Όχι στην σχολική βία!

Υπάρχουν ακόμη βέβαια και οι συνέπειες ως προς την αυτοεικόνα, οι οποίες είναι :

(Για τα θύματα)

- Απόρριψη του εαυτού τους
- Προσκόλληση σε κάθε είδους κριτική
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Επίκριση των συνανθρώπων τους

(Για τους θύτες)

- Δυσκολία στη διαχείριση του φόβου
- Αύξηση του κινδύνου νεανικής εγκληματικότητας
- Χρήση ουσιών
- Πιθανότητες βίαιης συμπεριφοράς

Σχέδιο Πρόληψης

Για την ορθή αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του σχολικού εκφοβισμού, το Υπουργείο Παιδείας συγκρότησε το Παρατηρητήριο για την πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού. Οι δράσεις του Παρατηρητηρίου γίνονται σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιδιώκουν :

- Την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των νέων
- Την αναγνώριση των δικαιωμάτων του παιδιού
- Τη διαμεσολάβηση κοινωνικών φορέων και κοινωνικής ένταξης.
- Τη διαμόρφωση ενός ορισμένου πλαισίου διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών.

Τρόποι πρόληψης του σχολικού εκφοβισμού

Μια αποτελεσματική πρακτική θα ήταν να ενταχθεί μια σχολική επιτροπή ενάντια στον εκφοβισμό και την ενδοσχολική βία, έτσι ώστε να νιώσουν τα παιδιά που εκφοβίζονται ασφάλεια και στήριξη. Οι θύτες ωστόσο δεν θα είναι και τόσο 'ελεύθεροι' να κάνουν ότι θέλουν. Επιπλέον θα ήταν λυσιτελές να αυξηθεί η επίβλεψη στο σχολικό χώρο με σκοπό την ψυχική ανακούφιση και ασφάλεια των θυτών.

Προγράμματα Παρέμβασης

Ο σχολικός εκφοβισμός αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που μαστίζουν την εποχή μας. Πολλοί θεωρούν ότι ο σχολικός εκφοβισμός είναι άλυτο πρόβλημα που δεν επιδέχεται αντιμετώπισης. Στην πραγματικότητα όμως, τις τελευταίες δεκαετίες έχουν δημιουργηθεί πάνω από 300 προγράμματα πρόληψης της βίας στα πλαίσια του σχολικού περιβάλλοντος. Σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η μείωση ή και εξάλειψη της βίας. Τα προγράμματα βασίζονται στην αναγνώριση και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την επίλυση συγκρούσεων, στην παροχή δυνατοτήτων άμεσης και θετικής συνεισφοράς στη σχολική κοινότητα και στις θεμελιώδεις αρχές των δικαιωμάτων και των καθηκόντων του πολίτη. Σε ατομικό επίπεδο, γίνονται σοβαρές συζητήσεις με τους θύτες και τα θύματα αλλά και με τους γονείς των εμπλεκόμενων μαθητών. Τέλος, δημιουργηθούν ομάδες βοήθειας και υποστήριξης για τους γονείς και των θυτών αλλά και των θυμάτων.

Σχολική Διαμεσολάβηση

Είναι μια διαδικασία μέσα από την οποία οι συγκρούσεις, καβγάδες, εντάσεις και οχλήσεις μεταξύ μαθητών επιδιώκεται να επιλύονται με ειρηνικό τρόπο με την συνδρομή επιμορφωμένων εκπαιδευτικών και μαθητών – μεσολαβητών που βοηθούν ώστε οι εμπλεκόμενοι να ακούσουν με προσοχή και να κατανοήσουν ο ένας τον άλλον. Στόχος είναι να καταλήξουν σε μια συμφωνία για να μην επαναληφθεί επιθετική ή προσβλητική συμπεριφορά στο μέλλον.

Βίντεο : Διαμεσολάβηση (Πρωταγωνιστές)

Βασικές προϋποθέσεις για την
επιτυχία της σχολικής
διαμεσολάβησης είναι :

- Καλό κλίμα
- Καλή λειτουργία της δημοκρατίας στο σχολείο
- Έμπρακτη δέσμευση της σχολικής κοινότητας
- Συνεργασία και αλληλοκατανόηση

Αντιμετώπιση Σχολικού Εκφοβισμού

Κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας έχει ρόλο και ευθύνη για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Αρχικά ο διευθυντής που ελέγχει όλα τα σοβαρά θέματα του σχολείου οφείλει να :

- Καταγράφει το περιστατικό
- Ειδοποιεί άμεσα τους γονείς
- Εξακριβώνει αν υπάρχει ομάδα παιδιών που εκφοβίζει.
- Υποστηρίζει το παιδί που εκφοβίζεται με καθησυχαστική μέθοδο.

Οι γονείς είναι όμως η κύρια πηγή του προβλήματος καθώς είναι οι μόνοι που «φταίνει» όταν το παιδί τους εκφοβίζει ή εκφοβίζεται διότι και στις δύο περιπτώσεις οι γονείς είναι εκείνοι που χειρίζονται λάθος το παιδί. Γι' αυτό στους γονείς, θυτών ή θυμάτων, προτείνεται να :

- Παίρνουν στα σοβαρά αναφορές του παιδιού τους για θέματα βίας
- Αποφεύγουν να ρίξουν στην ευθύνη για τον εκφοβισμό στα θύματα
- Αποφεύγουν να ενθαρρύνουν την αντίδραση στη βία με βία
- Ενθαρρύνουν το παιδί – θύμα να δημιουργήσει νέες φιλίες
- Δείχνουν ότι νοιάζονται για τα προβλήματα των παιδιών και να προσπαθούν να βρουν λύσεις
- Αναζητούν τη βοήθεια ειδικών, αν το πρόβλημα επιμένει ή χειροτερεύει

Συμπεραίνουμε λοιπόν πως όλα τα παραπάνω αποτελούν κάποιες άμεσες δράσεις σε επίπεδο αντιμετώπισης στις οποίες μπορεί να προβεί το σχολείο αφού από μόνες τους δε μπορούν να δώσουν λύση στο πρόβλημα του εκφοβισμού και της βίας στο σχολείο. Τέλος, χρειάζεται ένα ολόκληρο πρόγραμμα παρέμβασης, στο οποίο να συμμετέχει το σύνολο της σχολικής κοινότητας αλλά και ευρύτεροι κοινωνικοί φορείς, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου.

τη
Διαφορετικότητα

Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ

Χαραλαμπίδης Αλέξανδρος
Ζυγογιάννη Γεωργία
Καλομοίρη Βίβιαν
Καραστέργιου Ρίτσα
Αθανασάκης Γιώργος

